

Lastensuojelun substanssiryhmä

1. Lasten- ja nuorten hyvinvointipolitiikan tavoitteet ja strategiat eri Pohjoismaissa

<p>Ruotsi</p> <p>Tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none">- lähtökohtana YK:n lastenoikeuksien toteuttaminen- lasten ja nuorten kunnioittaminen- hyvät kasvuolosuhteet ja kehitysmahdollisuudet- lasten ja nuorten turvallisuus, osallisuus ja vaikuttaminen <p>Strategiset painotukset</p> <ol style="list-style-type: none">1. Vahvistaa strategista työtä lastenoikeuksien toteuttamiseksi eri politiikka-aloilla2. Toimintojen yhteensovittaminen ja yhteinen näkemys eri yhteiskuntatason toimijoiden välillä3. Vanhemmuuden tukeminen4. Lasten psyykkisen terveyden edistäminen5. Lapsiin kohdistuvan väkivallan ehkäiseminen	<p>Norja</p> <p>Tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none">- lähtökohtana yhteiskunta, jossa tilaa kaikille lapsille ja nuorille/YK:n lapsen oikeudet- tasa-arvo, syrjinnän vastustaminen ” Lika möjligheter till alla”- hyvät ja turvalliset kasvuolosuhteet- kuntien ennaltaehkäisevä työ- lasten ja nuorten osallisuus ja vaikuttaminen <p>Strategiset painotukset</p> <ol style="list-style-type: none">1. Osaamisen kehittäminen, lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien vahvistaminen2. perhepoliittiset toimenpiteet ja vanhemmuuden tukeminen3. varhaiskasvatus ja koulu4. kulttuuri ja harrastustoiminta5. lähiyhteisö ja osallistaminen6. terveys ja sosiaaliset olosuhteet7. asuminen ja työ
<p>Tanska</p> <p>Tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none">- yhtäläiset mahdollisuudet kaikille lapsille ja nuorille- lapsiin kohdistuvan väkivallan ehkäiseminen- oikeus turvalliseen lapsuuteen- sosiaaliset, koulutukselliset ja kulttuuriset resurssit- ennaltaehkäisevä työ- negatiivisen sosiaalisen perinnön murtaminen	

Strategiset painotukset

- 1. sosiaalisesti syrjäytyneet nuoret ja lapset*
- 2. ennaltaehkäisy ja varhainen puuttuminen*
- 3. kotona tapahtuvan väkivallan ehkäisy*
- 4. koulu ja opiskelu*
- 5. verkostot*
- 6. vanhempainvastuu, vanhemmuuden tukeminen*
- 7. kuntiin yhteensovitettu lapsipolitiikka*

http://www.regjeringen.no/nb/dep/bld/dok/rapporter_planer/rapporter/2008/regjeringens-satsing-pa-barn--og-ungdom-.html?id=502079

Norjan hallitusohjelma

Ruotsi: [hp://regeringen.se/sb/d/1919/a/100759](http://regeringen.se/sb/d/1919/a/100759) ja Barnpolitik – politik för barnets rättigheter <http://regeringen.se/sb/d/9252/a/101096>

2. Lastensuojelun kehittämissuuntauksia Pohjoismaissa

Lastensuojelun kehittämisessä korostuu vaatimus näyttöön perustuvista käytännöistä, joihin on sisällytetty käyttäjien kokemukset, ammattilaisten asiantuntijuus, käytännön ja teorian toimiva ja vaikuttava yhdistäminen sekä uusimman alakohtaisen tieteellisen tiedon tuntemus. Ruotsissa lastensuojelun kehittämistyössä on edetty lastensuojelun kansallisen toimintamallin implementointiin sekä evidenssiin pohjautuvien menetelmien kehittämiseen, arviointiin ja levittämiseen maan kuntiin.

Tanskassa kehittämistyö etenee pitkälti Ruotsin kehittämistoiminnan linjoilla, mutta maassa panostetaan myös kunnissa yhtenäisen ja kokonaisvaltaisen lapsipolitiikan kehittämiseen ja käyttöönottoon.

Norjassa kehittämisen tavoitteena on osaamiseen perustuva lastensuojelu, asiakkaiden osallistaminen ja työn sisältöjen kehittäminen käytännöistä ja paikallisesta osaamisesta ja tarpeista lähteväksi. Lastensuojelun keskeisenä haasteena on lastensuojelun legitimitetin vahvistaminen kansalaisten keskuudessa sekä poliittisen päätöksenteon huomion kohdistaminen lastensuojelun resursseihin ja osaamisen tukemiseen kunnissa. Lastensuojelun jälkihuolto on erityisesti Norjassa nostettu esille kehittämisalueena, johon on tulevaisuudessa panostettava.

2.1. Lastensuojelun kansallinen kehittämistoiminta – erilaisia painotuksia eri Pohjoismaissa

Ruotsi

BBIC- Barns Behov i Centrum

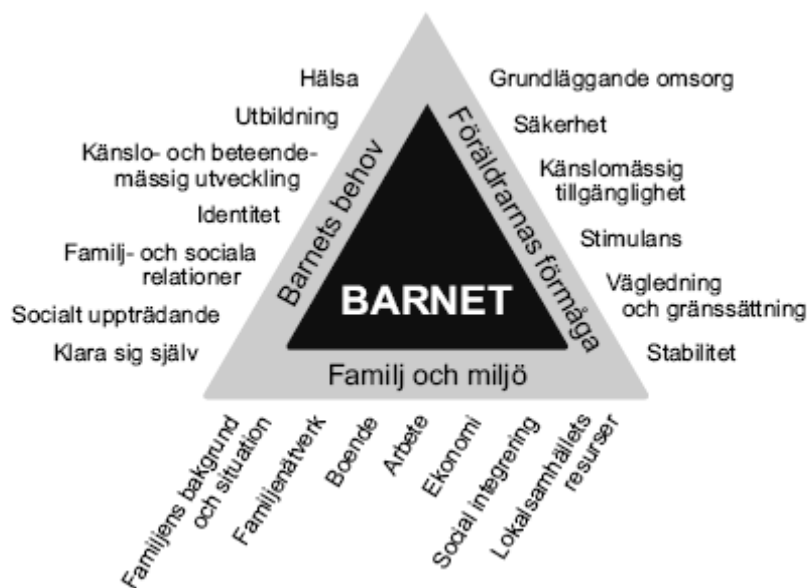
- käsittely- ja dokumentaatiojärjestelmä, perusrakenne lastensuojeluun liittyvään selvitykseen, suunnitteluun ja seurantaan*
- lähtökohtana YK:n lapsen oikeuksien sopimus ja sosiaalipalvelulaki*
- pohjautuu englantilaiseen ICS-malliin (Integrated Children System)*

Tavoitteet:

- kuntiin kansallisesti yhtenäinen lastensuojelun perusrakenne
- kehittää yhteistyötä lapsen, perheen ja sen verkoston kanssa
- vahvistaa lapsen osallisuutta ja vaikutusta
- luoda stryktuuri ja systemaattisuus selvityksiin
 - oikeusturvan vahvistaminen
 - perustatsistiikka, paikallisen toiminnan seuranta, valtakunnallinen vertailtavuus
- lisäksi:
- muutostyön uusien menetelmien kokeilu

Menetelmä:

- tarjoaa koko asiaketjun mukaisen strukturoidun lomakesetin lisäksi teoreettisen pohjan lastensuojelulle sekä hyvän yhteistyön periaatteet
- BBIC on joustava sekä rakenteellisesti että sisällöllisesti (ei ole strukturoitu arviontimenetelmä, mutta sitä voidaan täydentää em)
- kokonaisuutta kuvataan BBIC- triangelilla, jossa eri sivut käsittävät lapsen tarpeiden, vanhempien valmiuksien ja perhe- sekä ympäristötekijöiden alueet ja keskinäiset vaikutussuhteet
- perustuu kehitysekologiseen - ja kiintymyssuhdeteoriaan

Tulokset:

- kokeiltu ja yhtenäinen järjestelmä käsittelylle ja dokumentaatiolle
- lapsen aseman vahvistuminen, osallisuus ja vaikuttaminen
- sosiaalityöntekijällä lisääntynyt tietoisuus ja tieto lapsen tarpeista
- vanhemmat kokivat vahvemman osallisuuden prosessiin
- työssä enemmän struktuuria ja systematiikkaa, mitä poliitikot ja johtajat arvostivat
- soveltuu paikallisiin olosuhteisiin hyvin
- sosiaalityöntekijät; BBIC = teoreettinen lähtökohta toimii, lisää ammatillisuutta,

struktuuria käytäntöihin

- johtajat; BBIC= laatujärjestelmä, joka lisää ohjausta, kontrollia ja seuranta
- asiakkaat; BBIC=kunnan lastensuojelu työ ymmärrettäväksi
- kokonaisvaltainen näkemys lasten suojelusta > sektorirajat ylittävä yhteistyö menetelmän vahvuutena

Edellytykset:

- kehittämistyöhön sitouduttu valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti sekä poliittisella, johto- ja käytännön tasolla
- 6-7v (1999-2007) kehittäminen, kustannukset noin 1,5 milj sek/vuosi jonka jälkeen kansallinen implementointi
- implementointi edellyttää kunnissa alueellisen kehittäjäverkoston toimintaa (FoU + Kuntaliitto)
- Oskejen (FoU) rooli; BBIC koulutuksen perusta, kehittämistyö jatkossa; BBIC ei pysyvä "once and forever" vaan edellyttää toimiakseen uudistamista, jatkuvaa kehittämistä uuden tiedon ja olosuhteiden mukaisesti, a never ending story

BBIC- tietoa menetelmästä, kehittämisprojektista, lisenssistä, arvioinnista jne:
http://www.socialstyrelsen.se/Amnesord/barn_ungdom/BBIC/Dokumentoversikt.htm

Tanska käynnistänyt BBIC-kehittämistyön projektikunnissa, arvioitu kehittämis aika 3-4 vuotta, jonka jälkeen kansallinen implementointi.

Näyttöön perustuvien menetelmien, standardisoitujen arviointimenetelmien kehittämistä, arviointia ja tulosten levittämistä kuntiin tukee Ruotsissa kansallinen toimija IMS Institutet för utvecklings av metoder i Socialt arbete <http://www.socialstyrelsen.se/IMS/>

Kunnissa tehtävä kehittäminen ja menetelmien käyttöön ottaminen tapahtuu osaamiskeskusten kanssa yhteistyössä. Laitos tarjoaa koulutustukea johtajille ja tulee syksyn aikana julkaisemaan sosiaalialan vaikutuksia käsittelevän menetelmäoppaan

http://www.socialstyrelsen.se/NR/rdonlyres/A08DAF31-C7FD-408F-ADD0-D5EE47460177/9389/200711726_rev.pdf

IMS selvittää parhaillaan lastensuojelun osalta useita erilaisia standartisoituja arviointimenetelmiä, esim. **HOME The home Observation and Measurement of the Environment – method** mm. BBIC-toiminnan tueksi

- **HOME (The Home Observation and Measurement of the Environment) välineen avulla arvioidaan vanhempien kykyä vastata lapsen tarpeisiin.** Menetelmässä välineen käyttäjä keskustelelee perheen kanssa kotona strukturoidun kyselylomakkeen pohjalta. Mallista on kolme eri versiota 10 ikävuoteen saakka. Menetelmän englanninkielistä versiota käyttäneet sosiaalityöntekijät (7 kunnassa) ovat olleet tyytyväisiä materiaaliin ja vakuuttuneita sen käyttökelpoisuudesta Ruotsissa. IMS arvioi ja soveltaa mallin ruotsalaisiin olosuhteisiin. Selvitys valmistuu keväällä 2009.
<http://www.friendsnrc.org/download/outcomeresources/toolkit/annot/home.pdf>
- **Riskinarviointi lastensuojelussa; systemaattinen katsaus kvälisesti stantardisoitujen lapsen kohdistuvan pahoinpitelyriskiin liittyvien arviointivälineiden laadusta.** Valmistuu keväällä 2009.
- **arviointimenetelmä ESTER normivastaisen käyttäytymisen riskiryhmässä oleville lapsille**

- *lisätietoja eri evidensbased-menetelmistä ja tutkimustuloksista*
<http://www.socialstyrelsen.se/IMS/Projekt/index.htm>

Kehittämistyötä tukemaan on keväällä-08 Ruotsissa Socialstyrelsenin alaisuuteen perustettu Utvecklingscentrum för barns psykiska hälsa UPP, Kansallinen kehittämiskeskus varhaisen puuttumisen vahvistamiseksi lasten ja nuorten psyykkisen terveyden osalta. UPP:n toiminta keskittyy eri viranomaistahojen yhteistyön tehostamiseen ja ennaltaehkäisevän toiminnan edistämiseen, tiedon tuottamiseen ja levittämiseen kuntiin. Yhteistoiminnan koordinoiminen (esikoulu, koulu, kouluterveydenhuolto, lasten- ja nuorten psykiatria, sosiaalitoimen yksilö- ja perhehuolto), toimivien menetelmien valitseminen ja osaamisen kehittäminen ovat UPP keskeisiä kehittämistoimintaa tukevia tehtäviä.. UPP -kehittämiskeskuksen yhteistoiminnassa on mukana mm. Sveriges Kommuner och landsting (SKL), yliopistot ja korkeakoulut, MSU Myndigheten för skoleutveckling, Barnomudsmannen
<http://www.socialstyrelsen.se/Amnesord/psykiatri/specnavigation/UPP-centrum/index.html>

Tanska

Yhtenäinen ja aukoton lapsipolitiikka kuntiin - Sammenhaengende barnepolitik-projekt (2005-2007)

Tavoite:

- *varmistaa yhtenäisyys yleis- ja ennaltaehkäisevässä työssä sekä erityisen tuen tarpeessa olevien lasten, nuorten ja heidän perheidensä kohdennettujen palvelujen välillä*
- *huomio varhaiseen puuttumiseen ja ennaltaehkäisyyn*
- *varmistaa lastensuojelutoimenpiteiden kohteena olevien lasten yhtäläiset mahdollisuudet*

Lähtökohdat:

- *kuntien työstettävä yhtenäinen lapsipolitiikka ja standardit päätöksenteolle*
- *”punainen lanka” kunnallisen lapsi- ja nuorisopolitiikan organisointiin*
- *yhteneväisyys poliittisten tavoitteiden ja lasten, nuorten ja perheille tarjottujen palvelujen ja satsausten välille*
- *varmistaa politiikka- ja sektorirajat ylittävä lapsi- ja nuorisopolitiikka*

Työkalupakki yhtenäisen ja kokonaisvaltaisen lapsipolitiikan luomiseksi

- *listaa aiheet ja alueet, jotka relevantteja paikallisen politiikan luomisessa*
- *prosessikuvaus yhtenäisen lapsipolitiikan kehittämisestä, eri osa-alueiden yhteensovittamisesta sekä keskeisten toimijoiden osallistamisesta:*

1. Poliittikka

- *yhtenäinen lapsipolitiikan sisältö*
- *asioiden käsittelyn standardit*
- *lapsipolitiikan uudistaminen ja menestystekijät*

2. Palvelut

- *palvelutason näkyväksi tekeminen > palvelujen kuvaaminen*
- *hyvän toimintamenettelyn kuvaus ja päätös miten kunnallinen viranomainen toimii*

3. Organisointi

- viranomaiset ja muut palveluntuottajat > selkeä kompetenssin ja vastuun jako kunnassa
- ehdotukset standardisopimusten sisällöistä palveluntuottajien kanssa
- hallinto- ja sektorirajat ylittävän yhteistyön varmistaminen

4. Ohjaus

- talousohjaus
- henkilöstöressurssien ohjaus
- toiminnan tehokkuuden ohjaaminen (arviointi, poliittiset tavoitteet - -saavutetut vaikutukset)
- seuranta (avainluvut)
- johtamistiedon turvaaminen; tietosysteemi, joka turvaa keskeisen tiedon saatavuuden hallinnolliselle ja poliittiselle johdolle > hyvät päätöksenteko perusteet

Lisätietoa <http://boernepolitik.servicestyrelsen.dk/wm145384>

Työkalupakin sisällöt ja arviointiraportti: <http://boernepolitik.servicestyrelsen.dk/wm145819>

Esimerkkejä kuntien kehittämistyöstä <http://boernepolitik.servicestyrelsen.dk/wm145421>

Norja - osaamiseen perustuva lastensuojelu

Rakenne:

- v. 2004 alusta maakuntien lastensuojelun ja perhehuollon tehtävät valtiolle
- > kuntien ensisijainen lastensuojelutyö säilyy ennallaan
- toiminnan organisointi viidelle alueelle (Bufetat- lapsi, nuoriso ja perheosastot), joita johdetaan kansallisesti (ministeriön alaisen Bufdirektoratet'in toimesta)
- aluejohtajat kantavat ylimmän vastuun viranomaistoimenpiteistä ja toimintajärjestelmästä alueellaan
- viidellä alueella toimii 26 alueellista lastensuojelun moniammatillista ammattitiimiä kuntien lenkinä valtiolliseen lastensuojeluun
- tiimit toimivat läheisessä yhteistyössä kunnalliseen lastensuojeluun, mutta myös muihin lapsi-, nuoriso- ja perhepalveluihin kunnissa (tiimit tukevat pieniä kuntia, etsivät paikallisia ratkaisuja, valtiolliset ja yksityiset lastensuojelutoimenpiteet, vastaavat kahden työpäivän viiveellä kunnista tuleviin toimeksiantoihin)

Hallituksen toimenpiteet:

- 2005-2008: Strategia osaamiseen perustuvan lastensuojelun kehittämiseksi Fou-työssä <http://www.bufetat.no/filestore/Intranett-dokument/FoU/608476774-2-200501685-2.doc>
- Lastensuojelu ja ennaltaehkäisevä työ lapsi, nuoriso- ja perheasioissa; opas kuntiin, jossa ennaltaehkäisevän työn selkeyttäminen; kunnan vastuu, valtion vastuu, keskeiset

ennaltaehkäisyn areenat ja lastensuojelun rooli (Barnevernet og det forebyggende arbeid fo barn og unge og deres familier, Rundskriv Q-25/2005)

http://www.regjeringen.no/upload/kilde/bfd/rus/2005/0003/ddd/pdfv/258676-rundskriv_q-252005.pdf

- v.2007 loppuvuodesta lastensuojelun kehittämiseen 200milj kruunua
- kuuden eri ministerin allekirjoittama kiertokirje kuntiin ennaltaehkäisevän toiminnan toteuttamisesta, velvoitteista, yhteistoiminnasta ja vastuunjaosta/Forebyggende innsats for barn och unge

http://www.regjeringen.no/upload/BLD/Barn%20og%20Ungdom/Forbeyggende_Rundskriv_Q-16-2007.pdf

- kunnissa v.2007 lastensuojelun kompetenssiohjelma > kansalliset koulutukset, jatkuvat v.2008 fokuksella osaamiseen perustuva lastensuojelu

Toiminnan lähtökohdat:

- laaja lastensuojelun, käyttäjänäkökulma- ja tukitoimenpiteiden sisältöpainotteinen tutkimus- ja selvitystyö kehittämisen lähtökohtana (ks.liite 3 Norjan tutkimusprojektit)
- ennaltaehkäisevien toimenpiteiden vahvistaminen
- vaikuttavien työmenetelmien käyttöönotto
- hyvän jälkihoidon kehittäminen ja turvaaminen
- avoimempi lastensuojelu asiakkaiden parhaaksi - Kommunikaatiostrategia 2005-2011

Tutkimustuloksia: Nova-raportti seurantatutkimuksesta Barnevernet i Norge 1990-2005:

Lastensuojelutaustaiset:

- huomattavasti harvempi hankkii korkeamman koulutuksen kuin yhteiskunnassa yleensä, 34% vs 80% koko väestö
- Suuret tuloerot
- Toimeentulotukea saaneiden osuus huomattavasti korkeampi kuin muulla väestöllä (70% vs 12%)
- Useampi työttömänä, yli 18v aikaisemmista lastensuojeluasiakkaista 70% rekisteröitynä työttömäksi vs. 40%
- Jälkihoito tärkeää; 50% jälkipalveluissa olleista selviää paremmin kuin ryhmässä ei jälkihuoltoa saaneet
- Varhainen puuttuminen antaa parhaan tuloksen; varhaisessa vaiheessa apua saaneet selviävät paremmin
- Koulutuksen tärkeys; koulutuksen saaneet lastensuojelulapset pärjäävät elämässään huomattavasti paremmin
- Haavoittuvainen ryhmä: vanhemmilla toimeentulovaikeuksia, yksinhuoltajia tai eronneita, pienituloisia ja heikommin koulutettuja, kuolleisuus korkeampaa kuin muulla väestöllä
- > jatkotutkimus: miksi monella lastensuojelutaustaisella lapsella menee huonosti? Mitkä tekijät vaikuttavat hyvään kehitykseen? Onko lastensuojelun tavoitteet riittävän korkealla? Miten käyttäjien näkemykset ja vaikutusmahdollisuuksia voidaan ottaa toiminnassa paremmin huomioon > Hyvän kompetenssin vaatimukset lapsi- ja perhekeskusteluissa Lasten osallisuus ja vaikuttaminen lastensuojelussa, lapsen antamien merkityksien ja ajatusten kuuleminen onnistuu toimivassa keskustelussa > Lapsikeskustelujen metodiset lähtökohdat, keskustelun tavoitteet ja sen eri vaiheet on kuvattu mm. **Barnesamtalen**
<http://rod.idium.no/nbbf.no/filestore/Barnesamtalen.pdf>

Rapport juni 2003: Mer innflytelse til barn og ungdom - eksempler fra arbeidet i kommuner og fylker, PDF-format

http://www.regjeringen.no/Upload/kilde/bfd/rap/2003/0006/ddd/pdfv/181945-mer_innflytelse_til_barn_og.pdf

Ennaltaehkäisevä lastensuojelutyö – kohti avoimempaan ja yhteistoiminnallisempaa lastensuojelutyötä

Preventiivisen työn edellytykset:

- lastensuojelun vastuun ja roolin selkeyttäminen kunnissa
- paikallisten ja alueellisten toimijoiden yhteistyö > selkeät tavoitteet, yhteistoimintastrategiat, tahto toimia yhdessä, vaikuttavat preventiiviset menetelmät (ks. liite 2)
- lastensuojelun aktiivisempi ja kartoittavampi rooli yhteistyössä muiden yhteistyötahojen kanssa
- lastensuojelun nostaminen keskeiseksi koordinointi- ja toimijatahoksi ennaltaehkäisevässä työssä
- perhe- ja lähiyhteisöperusteisissa lähestymistavoissa lastensuojelun perinteisen roolin hiominen avoimempaan ja ulospäin suuntautuneempaan työhön
- käsitteen avaaminen ja konkretisointi kunnissa: ennaltaehkäisevä työ primääriä, sekundääriä tai tertiääristä
- kaikilla yhteiskuntatasoilla luottamuksen vahvistaminen lastensuojeluun > Norjassa välineen mm. kommunikaatiostrategia

Lastensuojelun kommunikaatiostrategia (I 2005-2008) (II 2008-2011)

Tavoite:

- parempi ja avoimempi lastensuojelu asiakkaiden parhaaksi
- lastensuojelu tunnistetaan yhteiskunnassa avoimeksi, moderniksi ja kehityssuuntautuneeksi palveluksi:
 - tehdään näkyväksi positiivisena resurssina; auttaa ja tukee vaikeassa elämäntilanteessa
 - yhdistetään lähtökohtaan lapsen edusta ja sen sisältöön
 - ymmärretään ratkaisuoitoituneeksi, laadultaan hyväksi palveluksi
 - tieto lastensuojelun roolista yhteiskunnassa luonnollinen osa arkea, linjassa ammattiryhmiltä ja poliitikoilta tulevan tiedon kanssa
- tähän saakka liian vähän huomiota:
 - 1) osallistuminen tiedottamiseen lähiyhteisön kohtaamispaikoissa (vanhempien kokoukset, koulut, lastentarhat)
 - 2) lasten ja nuorten tapaaminen heidän omissa kohtaamispaikoissa
 - 3) lastensuojelun asettaminen poliittisen ja hallinnollisen johdon agendalle kunnissa > priorisointi
 - 4) enemmän painoa aktiiviselle kommunikoinnille preventiivisestä lastensuojelusta
 - 5) media- ja ilmaisuosaaminen integroitu osa sosionomi ja sosiaalityöntekijäkoulutusta (osallistumisen seuranta)

Kommunikaatiostrategian implementoinnin jälkeen saadut tutkimustulokset:

- mittaukset vv. 2006 ja 2008 osoittavat väestössä positiivisen suhtautumisen lisääntymisen lastensuojeluun
- vaikutelma lastensuojelusta positiivinen, v. 2003/18% < v. 2008/25%
- uutisointi vuoteen 2006 saakka negatiivisempaa ja tunnelatautunutta
- lastensuojelu edelleen harvoin mediassa
- yhteistyötahot kokevat avoimuuden ja lisääntyneen julkisuuden positiivisena
- kontaktit mediaan koetaan myönteisemmiksi
- suuri yksimielisyys siitä, että kommunikaatiostrategia lastensuojelussa on tärkeä sekä laadunkehittämisen että väestön luottamuksen vahvistamiseksi
- lastensuojelu asema kuntajohdon keskusteluissa lisääntynyt jonkin verran
- poliittisella ja hallinnollisella johdolla niukasti tietoa lastensuojelun tehtävistä
- mutta suhtautuvat positiivisesti kunnalliseen lastensuojeluun

Et opnere barnevern-selvitykset

<http://www.bufetat.no/kommstrat/?module=Articles;action=Article.publicShow;ID=10756;templatefolderid=930>

När journalisten ringer – tips till dg som jobbar i barnevernet

http://www.bufetat.no/kommstrat/filestore/Kommstrat_hndbok/Nrjournalistenringer_A5_CMYK.pdf

Journalist håndbok om barnevernet

http://www.bufetat.no/kommstrat/filestore/Kommstrat_hndbok/BUF_pressehndbok_web.pdf

Rapport juni 2003: Mer innflytelse til barn og ungdom - eksempler fra arbeidet i kommuner og fylker, PDF-format http://www.regjeringen.no/Upload/kilde/bfd/rap/2003/0006/ddd/pdfv/181945-mer_innflytelse_til_barn_og.pdf

2.3 Muu lastensuojeluun liittyvä kehittämistyö

Ruotsin poliisihallinto, syyttäviviranomainen, Socialstyrelsen ja Oikeusturvallisuuslaitos ovat kokeilleet yhteistoimintaa 2006-2007 Barnahus-kokeilussa, jossa tehdään selvityksiä lapsen kohdistuneen pahoinpitelyn tai seksuaalisen hyväksikäytön epäilytapauksista.. Kokeilussa on ollut mukana 7 kuntaa ja sen tavoitteena on ollut vahvistaa lapsen oikeuksia ja vähentää lapsen stressiä vaikeassa tilanteessa. Norjassa Barnehus-toiminnasta on tämän vuoden kuluessa tulossa maankattava, jolloin toimintaa löytyy kaikkiaan 5 kaupungista eri puolilta Norjaa

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/pressecenter/pressemeldinger/2008/barnehus-blir-landsdekkende.html?id=502154>

Lastentalossa yhteistyötä tekevät sosiaalitoimi, poliisi, syyttäjä, oikeuslääketiede, lastenlääkäri ja lapsi- ja nuorisopsykiatria ennen kaikkea alkuvaiheen esitutinnan ja sosiaalisten olosuhteiden selvityksen osalta. Toiminta tuo viranomaiset lapsen luokse, eikä lapsen tarvitse sukkuloida eri virnaomaistahojen välillä. Sosiaalipalvelulla on koordinoiva rooli ja tiloissa työskenteleekin useita sosionomeja/sosiaalityöntekijöitä.. Joissakin lastentaloissa toimii vakinaisena myös poliisi ja joissakin on jatkuvasti saatavilla lastenpsykiatrian henkilöstö. Yhteisneuvonpidossa ja kiireellisissä puhelintapauksissa ammattilaiset konsultoivat toistensa kanssa. Jos asia etenee esitutkintaan tapahtuu lapsen kuuleminen lastentalossa, jossa tarvittaessa mahdollisuus lääkärintarkastukseen ja keskusteluun. Poliisin tai syyttäjän toimesta pyydettyään

lääkärintutkimukseen pyritään saamaan sekä lasten- että oikeuslääkäri. Sosiaalitoimi tai lasten- ja nuorten psykiatria vastaa lapsen kriisituesta.

Tulokset:

- lapsen perspektiivistä toiminnan laatu parempaa; ympäristö lapsille sopeutettu ja kriisituen saatavuus taattu
- lapsia kuullaan useammin, lääkärintarkastuksia tehdään enemmän ja lapsi saa tuen asiaa hoitavalta, omalta työntekijältä
- toiminta on kehittänyt yhteistyötä tehokkaammaksi ja strukturoidummaksi
- toiminnan esteitä: viranomaisten maantieteellinen sijainti, salassapitosäädösten soveltaminen, epäselvyydet vastuu- ja maksukysymyksissä
- jatko: edellyttää mallin kehittämistä, seuranta ja lisäarviontia

Barnahus – försöksverksamhet med samverkan under gemensamt tak vid misstanke om brott mot barn <http://www.socialstyrelsen.se/Publicerat/2008/9956/Sammanfattning.htm>

Perhekeskustoiminnasta valmistunut arviointiraportti, jonka yhteenveto luettavissa <http://www.socialstyrelsen.se/Aktuellt/Nyheter/2008/Q2/> tai suomeksi ks. liite 1.

Norjassa kuntien lastensuojelutyöntekijöiden osaamista tukemaan on otettu käyttöön elektroninen kansallinen lastensuojelun ja perhehuollon kirjasto (**Nasjonalt bibliotek for barnevern og familievern** <http://www.nbbf.no/BUF/rss/Portal.php>, joka kokoaa yhteen ammattilaisille kansallista ja kansainvälistä osaamista ja tutkittua tietoa lastensuojelusta ja perhehuollosta.

Norjan lastensuojelun kehittämisprojektien esittely ja niiden tuloksia käsitellään Olsossa 20.11.08 järjestettävässä kansallisessa seminaarissa <http://www.bufetat.no/filestore/Bufetatno-dokument/FoU/Forepigprogramformidlingskonferansen20november.doc>